
Meelespea – Tasuta õigusabi (hagimenetlus)

September 2024

Käesolev dokument, mille on koostanud Üldkohtu kantselei, sisaldab mittetäielikke praktilisi juhiseid, mille eesmärk on aidata füüsilist või juriidilist isikut – olenemata sellest, kas teda esindab advokaat –, kes kavatseb taotleda tasuta õigusabi Üldkohtule hagimenetluses¹ hagi esitamiseks või Üldkohtu hagimenetluses, mille pool ta on. Taotlejal ja tema esindajal palutakse siiski kõigis menetlusnormidega seotud küsimustes lähtuda Üldkohtu kodukorrast (edaspidi „kodukord“) ja Üldkohtu kodukorra praktilistest rakendussätetest (edaspidi „praktilised rakendussätted“), mis on autentsed tekstid, ning teabest, mis tuleneb vormist „Tasuta õigusabi taotlemise vorm – hagimenetlus“.

¹ Mõiste „hagimenetlus“ on kodukorra artikli 1 lõike 2 punktis j määratletud kui „menetlus, milles on esitatud mis tahes hagi, mille võib Üldkohtule esitada, välja arvatud eelotsusetaotlused“.

ÜLDTEAVE

☐ **Esindamine:** erinevalt hagiavaldusest, mille peab esitama hagejat esindav advokaat, **võib tasuta õigusabi taotluse esitada ka ilma advokaadi abita.**

☐ **Eeltingimused:**

Üldkohtu pädevus

Tasuta õigusabi ei saa anda, kui Üldkohus ei ole ilmselgelt pädev läbi vaatama hagi, millega seoses tasuta õigusabi taotletakse.

Eelkõige ei ole Üldkohus pädev kontrollima otsuse õiguspärasust, kui selle on vastu võtnud:

- Euroopa Liidu liikmesriigi või kolmanda riigi **ametiasutus**;

- **liikmesriigi kohus**;

- **rahvusvaheline organ**, mis ei kuulu Euroopa Liidu institutsioonilisse süsteemi, näiteks Euroopa Inimõiguste Kohus.

Hagi esitamise tähtaeg

Tasuta õigusabi ei saa anda, kui asjakohane taotlus esitatakse enne selle hagi esitamist, millega taotlus on seotud, kuid **pärast selle hagi esitamiseks ette nähtud tähtaja möödumist.**

Õiguslik alus

Tasuta õigusabi ei saa anda siis, kui hagi, millega seoses tasuta õigusabi taotletakse, **on ilmselgelt vastuvõetamatu või ilmselgelt õiguslikult põhjendamatu.**

☐ **Majanduslik olukord:** tasuta õigusabi taotleja peab tõendama, et ta ei suuda oma üldise majandusliku olukorra tõttu – võttes arvesse tema kõiki tulusid, kogu vara ja kulusid – kohtukulusid täielikult või osaliselt tasuda.

TASUTA ÕIGUSABI TAOTLUSE VORM

- ☐ **Tasuta õigusabi taotluse kohustuslik vorm:** nii enne hagiavalduse esitamist kui ka menetluse käigus esitatud tasuta õigusabi **taotlust ei võeta arvesse, kui see ei ole esitatud vormil.**
- ☐ **Teave ja üksikasjad:** kogu vajalik teave tuleb esitada taotluse vormil. Tasuta õigusabi taotlust ei ole lubatud täiendada hiljem esitatavate lisadega.
- ☐ **Tõendavad dokumendid:** tasuta õigusabi taotlusele tuleb lisada kõik andmed ja tõendavad dokumendid, mis võimaldavad hinnata taotleja majanduslikku olukorda ja põhjendada kavandatava hagi eset.

TASUTA ÕIGUSABI TAOTLUSE VORMI ESITAMINE

- ☐ **Taotleja enda poolt**

Tasuta õigusabi taotleja, keda ei esinda advokaat, peab **nõuetekohaselt täidetud ja allkirjastatud taotlusevormi paberversiooni ning kõik taotluses mainitud tõendavad dokumendid** saatma või esitama Üldkohtu kantseleisse.

Taotlusevormile peab **taotleja olema oma käega alla kirjutanud.**
- ☐ **Taotleja advokaadi poolt**

Vorm tuleb esitada **e-Curia** rakenduse kaudu.

LISATÄPSUSTUSED

- ☐ Tõendavate dokumentide **originaale** ei tagastata. Soovitav on esitada asjakohaste dokumentide ära kirjad.
- ☐ **Kui taotleja kordab oma taotlust, ilma et uus taotlus põhineks uutel asjaoludel, siis seda ei registreerita.**
- ☐ Ajal, mil Üldkohus tasuta õigusabi taotlust läbi vaatab, on **hagi esitamise tähtaja** kulgemine peatunud. Tähtaja kulgemine jätkub pärast seda, kui Üldkohtu otsus taotluse kohta on kätte toimetatud.